

MŮJ ROK

1964

Můj rok 1964

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.bizbooks.cz
www.albatrosmedia.cz

Bizbooks®

Martina Rybičková, Jiří Rybička
Můj rok 1964 – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2024

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

OBSAH

Úvodem	4	Krimi a nehody	104
Kultura	17	Móda	114
Literatura	21	Doprava	131
Film	30	Architektura	139
Divadlo	56	Sport	160
Hudba	60	Věda a technika	173
Televize a rozhlas	79	Kosmický výzkum	176
Realita všedního dne	82	Počítače	181
Společnost	84	Kalendárium 1964	184
Cestování	98	Zdroje	224
Humor	101		

Děkuji Jarmile Frejtichové za její laskavou pomoc a cenné rady při psaní této knihy.

ÚVODEM

Rok 1964 se nese v atmosféře pokračujícího politického uvolňování. Ale aby se to nepřehnalo, stále jsou připomínány socialistické úspěchy v tuzemsku i u našeho velkého bratra, Sovětského svazu. Některé věci se od minulého roku nezměnily, hromadná doprava je stále přecpaná, vlaky jezdí se zpožděním, oprava pračky zabere několik měsíců a stavby se táhnou léta. Ale zároveň se můžeme těšit i na spoustu novinek, objevů a sportovních úspěchů. Na začátku roku se československým hokejistům na zimní olympiádě v Innsbrucku, která se koná i přes nepřízeň počasí a nedostatek sněhu, podaří získat bronz. Krátce nato se koná mistrovství světa v krasobruslení, kde vítězí sourozenci Romanovi. V říjnu pak na letních olympijských hrách v Tokiu září Věra Čáslavská. Ani v oblasti kultury se u nás nezahálí a vznikají filmy, které si naleznou v televizi své místo až do dnešních dnů. Jde například o první český muzikál *Starci na chmelu*, *Kdyby tisíc klarinetů* nebo nestárnoucí snímek *Limonádový Joe*. Politické uvolnění je znát i v této oblasti, protože nemálo filmů, které se v tomto roce natočí, končí o pár let později v trezoru. Klasiky se natáčejí i v zahraničí, jako třeba *My Fair Lady*, *Četník ze Saint Tropez*, *Muž z Ria*, *Mrazík* a mnoho dalších. V úplně nové továrně v Mladé Boleslavi se začíná vyrábět emběčko. Vznikají i trolejbusy, autobusy, vlaky. Spojené státy se aktivně zapojují do války ve Vietnamu, lidstvo se stále pokouší dobýt vesmír a v Československu se nasazují první sálové počítače. A tak se pojdme projít rokem, kdy se zkoušejí semaforey pro chodce s panáčky, oslavuje se čtyřsté výročí narození Williama Shakespeara a ve světě se začínají nosit minisukně.

Možná že vy sami máte jiný rok narození a tuto knížku chcete dát jako dárek někomu blízkému, kdo se v roce 1964 narodil. Následující stránka je tu pro vás a vaše přání oslavenci.

Stránka pro tebe

Veselé vánoce a šťastný nový rok

PF 1964

ROK 1964 PODLE JINÝCH KALENDÁŘŮ

Arménský kalendář	1413
Asyrský kalendář	6714
Bengálský kalendář	1371
Berberský kalendář	2914
Buddhistický kalendář	2508
Barmský kalendář	1326
Byzantský kalendář	7472–7473
Čínský kalendář	4660–4661 (Vodní králík / Dřevěný drak)
Etiopský kalendář	1956–1957
Gregoriánský kalendář	1964 / MCMLXIV
Hebrejský kalendář	5724–5725
Hinduistický kalendář (Vikram Samvat)	2020–2021
Íránský kalendář	1342–1343
Islámský kalendář	1383–1384
Japonský kalendář Shōwa	39
Koptský kalendář	1680–1681
Korejský kalendář	4297
Thajský solární kalendář	2507

STATISTIKY A ČÍSLA

CENY POTRAVIN, ZBOŽÍ A SLUŽEB (V KČS)

Ceny potravin jsou uvedeny za 1 kg, případně za 1 l, není-li uvedeno jinak

Chleba	2,60	Jízdní kolo	530,-
Mouka hladká	3,20	Benzín	2,10
Rýže	5,-	Uhlí 1 q hnědé/černé	16,-/22,40
Brambory	0,70	Jízdné	
Hovězí b. k.	24,-	vlak osobní 100 km	14,-
Vepřová pečeně	28,-	rychlík 300 km	58,50
Vejce 1 ks zimní/letní	1,20/1,90	autobus 10 km	3,40
Cukr kostkový	9,-	tramvaj 1 jízda bez přestupu	0,60
Kachna	22,-	Poštovné dopis	0,60
Kapr	11,-	Telefon místní hovor	0,30
Párek	25,-	Oblek pánský polovlněný	420,-
Máslo	38,-	Šaty dámské vlněné, dl. rukáv	215,-
Olej	25,40	Pláště dámský zimní	440,-
Mléko	1,80	Nájemné bez ÚT 1+1	83,-
Sýr Eidam 30 % tuku v sušině	19,-	Nájemné bez ÚT 2+1	106,-
Víno bílé	19,-	Elektřina 1 kWh	0,70
Rum 40%	80,-	Plyn 1 m ³	0,50
Pivo 10°	2,40	Stříhání vlasů	2,-
Čokoláda	120,-	Vodová ondulace	8,-
Elektrický sporák	2 880,-	Trvalá ondulace	38,-
Chladnička absorpční	2 400,-	Noviny, měsíční předplatné	12,70
Pračka	1 640,-	Kino běžné / širokoúhlé 70 mm	4,-/6,-
Televizor	3 800,-	Hotel B 2lůžkový pokoj	
Radiopřijímač	1 150,-	bez koupelny, 1 noc	38,-
Auto	44 000,-	Měsíční poplatek rozhlas/televize	5,-/15,-

**Průměrná měsíční mzda v socialistickém sektoru (bez JZD) je 1 430 Kčs.
V zemědělství je průměr 1 239 Kčs.**

Vybavenost domácností

(počet obyvatel na jednu věc)

Pračka	5
Chladnička	13
Sporák elektrický	29
Sporák plynový	14
Vysavač	9
Rádio	3
Televizor	7
Osobní auto	38

Bydlení

Nově postavených bytů	77 301
z toho individ. výstavba	20 289
Průměrná plocha nově postaveného bytu	40,6 m ²
Přírůstek bytů přeměnou jiných prostor	4 247
Ostatní přírůstky	1 960
Úbytek bytů celkem	14 755
z toho zboření, zchátrání	10 364
Čistý přírůstek bytů	68 753
Průměrná plocha bytů	37,5 m ²

Celkový počet telefonních stanic	1 399 tis.
z toho na automatickou ústřednu	1 218 tis.
Počet rozhlasových koncesionářů	3 094 tis.
Počet přípojek rozhlasu po drátě	602 tis.
Počet televizních koncesionářů	1 899 tis.

Spotřeba na 1 obyvatele za rok

Maso	59,2 kg	Chleba	74,9 kg
Sádlo vepřové vč. slaniny	7,7 kg	Brambory	118,9 kg
Rostlinné jedlé tuky	8,1 kg	Cukr	37,4 kg
Mléko	176,8 l	Ovoce	42,2 kg
Máslo	6,8 kg	Zelenina	86,8 kg
Vejce	208 ks	Pivo	124,7 l
Mouka pšeničná	85,0 kg	Cigarety	1 952 ks

DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ

Počet obyvatel (k 31. prosinci 1964)	14 106 886
Počet narozených	241 076
Počet zemřelých	134 399
Úbytek obyvatelstva vystěhováním	3 545
Celkový přírůstek obyvatelstva	103 132
Počet sňatků na 1 000 obyvatel	7,9
Počet rozvodů na 100 sňatků	15,2

Kultura

Knihovny	13 037
Divadla	88
Dokončené filmy	815 (z toho 37 celovečerních)
Kina	3 727
Vydané knihy	7 002 titulů

Zdravotnická zařízení

Počet obyvatel na 1 lékaře	504
Počet lůžek ve zdrav. zařízeních všech na 1 000 obyv.	12,5
z toho nemocnice	7,8
Místa v jeslích	59 746
Procento pracovní neschopnosti	4,03
Průměrná doba trvání nemoci	5,3 dne

Školní rok

Studenti VŠ v ak. roce 1964/1965	144 777
z toho při zaměstnání	52 095
Studenti SŠ všeob.	115 564
Studenti SŠ odbor.	306 027
Žáci ZDŠ	2 241 tis.
Počet dětí v MŠ	317 728

Učitelé

MŠ	22 357
ZDŠ	93 651
SŠ všeobecní	7 407
SŠ odborní	12 663
VŠ prof. + doc.	2 672
Ostatní	12 216

NEJOBĽÍBENĚJŠÍ DÍVČÍ JMÉNA

Jana	6 621
Ivana	4 106
Eva	3 227
Hana	3 197
Lenka	2 714
Alena	2 342
Marie	2 265
Jitka	2 163
Dana	2 031
Věra	1 768

NEJOBĽÍBENĚJŠÍ CHLAPECKÁ JMÉNA

Petr	6 280
Jiří	6 047
Pavel	5 085
Miroslav	3 468
Jaroslav	3 267
Milan	3 098
Josef	2 928
Jan	2 726
Zdeněk	2 696
Roman	1 991

NARODILI SE

ČESKOSLOVENSKO

Veronika Richterová , výtvarnice, malířka a sochařka	11. ledna
Milan Peroutka , bubeník skupiny Olympic († 4. května 2013)	19. ledna
Jitka Obzinová , novinářka	1. února
Jindřich Hudeček , horolezec, zakladatel společnosti HUDY sport	27. února
Petr Čtvrtníček , herec	5. dubna
Richard Žemlička , hokejový útočník, trenér	13. dubna
Barbora Hrzánová , herečka	22. dubna
Radek Jaroš , profesionální horolezec, fotograf	29. dubna
Petr Kellner , podnikatel († 27. března 2021)	20. května
Miroslav Kadlec , fotbalista	22. června
Ivan Trojan , herec	30. června
Matěj Forman , výtvarník a divadelník	23. srpna
Petr Forman , herec, divadelník, loutkoherec	23. srpna
Sagvan Tofi , herec, zpěvák	7. září
Petr Chovanec (P. B. CH.), basketarista a zpěvák skupiny Lucie	4. prosince
Tomáš Samek , lingvistický antropolog a publicista	7. prosince
Jiří Pomeje , herec a filmový producent († 26. února 2019)	13. prosince
Miroslav Etzler , herec	22. prosince

Barbora Hrzánová

Radek Jaroš

Jiří Pomeje

Petr Čtvrtníček

SVĚT

Nicolas Cage , americký herec, režisér a producent	7. ledna
Jeff Bezos , americký podnikatel, zakladatel Amazonu	12. ledna
Michelle Obama , americká právnička a první dáma Spojených států	17. ledna
Bridget Fonda , americká herečka	27. ledna
Juliette Binoche , francouzská herečka	1. března
Edward , vévoda z Edinburghu, člen britské královské rodiny	10. března
Raimo Helminen , finský lední hokejista	11. března
Russell Crowe , novozélandský herec, režisér a producent	7. dubna
Lenny Kravitz , americký rockový hudebník	26. května
Courtney Cox , americká filmová a televizní herečka	15. června
Sandra Bullock , americká herečka	26. července
Keanu Reeves , americký herec	2. září
Courtney Love , americká herečka	9. září
Vladimír Weiss , slovenský fotbalista a trenér	22. září
Monica Bellucci , italská herečka	30. září
Diana Krall , kanadská jazzová zpěvačka a pianistka	16. listopadu
Paul Landers , kytarista německé skupiny Rammstein	9. prosince

Nicolas Cage

Juliette Binoche

Lenny Kravitz

Sandra Bullock

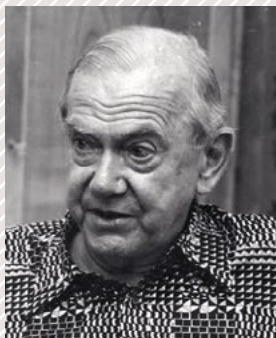
ROK DŘEVĚNÉHO DRAKA

龍

13. ÚNORA 1964 AŽ 1. ÚNORA 1965

Rok Draka je považován za nejšťastnější rok čínského zvěrokruhu. Drak je symbolem růstu a života. Lidé ve znamení Draka jsou praktičtí, zvědaví, mají velkou obrazotvornost a originální nápady. Jsou přemýšliví, srší energií a mají neuvěřitelnou výdrž. Těší se dobrému zdraví a dožívají se vysokého věku. Draci jsou optimisté, upřímní a pravdomluvní. Vyznávají pravdu za všech okolností, zastávají se slabších a vždy jsou připraveni pomoci. Obvykle jsou společenšší a dobře navazují kontakty. Rádi jsou středem pozornosti. Nejen v pracovní oblasti bývají Draci velmi sebevědomí, cílevědomí a daří se jim prakticky ve všem, do čeho se pustí. Proto u nich problémy s obživou či nedostatkem nečekejme. Vhodné je pro ně snad každé povolání. Díky své neutuchající energii jsou často ochotni pracovat dlouhé hodiny, aby dosáhli toho, co chtějí. Pohání je jejich silná vůle i touha po úspěchu, a tak v povolání, které si vyberou, dojdou zpravidla až na vrchol. Obvykle mají Draci mnoho zájmů a věnují se sportu a aktivitám pod širým nebem. Milují cestování a dávají přednost odlehlým místům před oblíbenými turistickými atrakcemi. Jejich dobrodružná povaha je nenechá v klidu, rádi se proto vydávají na dlouhé cesty. Draci jsou však také tvrdohlaví. Kvůli své spontánnosti a impulzivnosti často jednají velmi neuváženě, mají tendence ovládat ostatní a vlastnit vše. Postrádají diplomacii i toleranci. Ovšem Dřevěný drak je přece jen více

Graham Greene

Isabella Rossellini

Laura Harring

Orlando Bloom

diplomatický než jiné typy Draka a má vynikající smysl pro humor. Je velmi zdatný v obchodních záležitostech a dokáže být štědrý. Drak si dobře rozumí s Krysou, Zajícem, Hadem, Opicí, Vepřem a Kohoutem.

V roce Draka se narodili například Liam Neeson, Keanu Reeves, Orlando Bloom, Al Pacino, Russell Crowe, Scott Glenn, Jeff Goldblum, Patrick Swayze, Alicia Silverstone, Peter Dobson, Isabella Rossellini, Laura Harring, Djimon Hounsou, Peter Berg, James Coburn, Matt Dillon, Peter Fonda, James Garner, John Goodman, Graham Greene, Martin Landau, Mickey Rourke, Steven Seagal, Martin Sheen, Sandra Bullock.

Menšinové znamení: Vodní zajíc

Ti, kteří se narodili před 13. únorem, patří podle čínského kalendáře do znamení Zajíce. Zajíc je jemný tvor, symbolizuje půvab a laskavost. Lidé v tomto znamení oplývají vybranými způsoby, zdravým úsudkem a vztahem ke kráse. Nemají rádi spory a boj o moc. Zajíci jsou většinou opatrní, rozumní a zdrženliví. Touží po životě v klidu a pohodlí. Milují svoji rodinu, domov a svůj soukromý život, což jim dodává pocit bezpečí. Svých záměrů dokážou dosáhnout mírumilovně a bez zbytečné námahy. Vůči ostatním jsou Zajíci vnímaví, proto dokážou vycítit jejich skryté úmysly. Vodní zajíc má velkolepý, až exotický nebo pohádkový vzhled. Velice snadno a rychle ovlivňuje druhé, čehož využívá ve svůj prospěch. Pečlivě si pěstuje tajemnou image.

Znamé osobnosti **narozené ve znamení Zajíce**: Brad Pitt, Ian McKellen, Treat Williams, Drew Barrymore, Kurt Russell, Nicolas Cage, Milla Jovovich, Kate Winslet, Michael Keaton, Johnny Depp, Sidney Poitier, Anthony Quinn, Robin Williams, Bridget Fonda, Whitney Houston.

Brad Pitt

Kate Winslet

Milla Jovovich

Sidney Poitier

Foto: ČTK

KULTURA

Na začátku roku se známé osobnosti svěřují *Rudému právu*, jaké mají pro letošek plány. Někomu se je realizovat podaří, někde zůstane jen u vizí.

Jiří Brdečka (scenárista): „V příštím roce bych především rád realizoval:

1. Tragikomický kreslený film o marných pokusech útěku před skutečností.
2. Scénář barokní pohádky pro hraný film.
3. Pokusím se o divadelní hru, která se na dějovém půdorysu antického mýtu zabývá korupcí jistého uměleckého charakteru a jeho tvorby.“

*Spolupracuje na scénáři pro film *Limonádový Joe*, který je v tomto roce uveden do kin.*

Ján Cikker (slovenský hudební skladatel):

„1. Mezinárodní společnost Heinricha Schütze mne vyzvala, abych pro mezinárodní festival H. Schütze v Berlíně r. 1965 napsal symfonickou skladbu na motiv z díla tohoto velkého německého skladatele, žijícího v 16. a 17. století. Tak především chci této výzvě vyhovět a do léta 1964 tuto symfonickou skladbu dokončit. 2. Stále hledám operní námět, který by vyhovoval i mým skladatelským plánům. Jakmile ho najdu, pustím se do práce na opeře.“

*Skládá symfonickou skladbu *Meditace na moteto H. Schütze Blažení sú mrtví*.*

Karel Höger (český herec): „Kdybych byl spisovatelem nebo výtvarníkem nebo hudebním skladatelem, mohl bych se odpovědně vyjádřit na váš dotaz o mých tvůrčích plánech. Protože jsem však členem divadla a externím spolupracovníkem Čs. filmu, nemohu si svou práci naplánovat podle svých představ a zájmů. Kdybych si mohl vybrat, chtěl bych účinkovat

v hodnotné veselohře nebo komedii, která by svým optimismem a radostnou náladou osvěžila duši i srdce. Pro malé diváky a posluchače bych rád dělal televizní a rozhlasové pohádky.“

Mimo jiné účinkuje v rozhlasové hře Bylo to na váš účet a v Tylově divadle vytvoří roli učitele ve hře Andorra švýcarského spisovatele Maxe Frische.

František Hrubín

František Hrubín (básník): „Po půldruhém roce jsem dokončil prózu, jakési epické pásmo, dal jsem mu název *Zlatá reneta*. Pro Klub přátel poezie připravuji výbor z díla Josefa Hory a zkusím převypravovat prózou *Pohádku o Květušce*, snad bude takhle čtivější než ve verších. Už si dělám poznámky k nové divadelní hře, zatím jí říkám *Deštivá neděle*, bude závěrečnou hrou *Letních nedělí*, rád bych ji do konce roku napsal.“ *Zlatá reneta* opravdu vychází a v následujícím roce je zfilmována. Básník získává tento rok cenu Marie Majerové za nejlepší díla dětské literatury.

Elmar Klos

J. Kadár, E. Klos (režiséri): „Na začátku roku dokončíme film *Obžalovaný*. Pak chceme natočit scénář Lad. Grosmana *Obchod na korze*. Je to tragikomédie z prvních dnů tzv. slovenského státu odehrávající se na východním Slovensku. Scénář vznikl na základě novely L. Grosmana *Past*. Do začátku natáčení tohoto filmu si chceme připravit scénář *Války s mloky*. Kromě toho budeme pracovat i s Vratislavem Blažkem na scénáři filmu pro Jana Wericha.“ *Film Obžalovaný skutečně dokončují. Obchod na Korze vzniká v roce 1965.*

Ivan Klíma

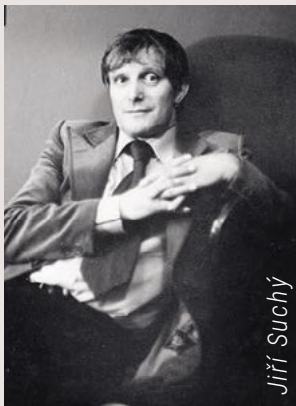
Ivan Klíma (spisovatel a dramatik): „Mám obvykle strach mluvit o věcech, které nejsou hotové. Neplánuji rozhodně nic rozsáhlého. Dokončuji knížku

kratičkých próz pro děti, nazvu ji nejspíš *Kokrhací hodiny*, kromě toho chci dodělat povídkový triptych *Milenci na jednu noc*. Asi bych se je měl pokusit charakterizovat, ale nesvedu to zřejmě. Jinak chci dělat noviny a velice se na tuto práci těším.“

Triptych Milenci na jednu noc je tento rok publikován a kromě toho také drama Zámek.

Jan Skácel (básník): „Hrozně nerad se svěřuji se svými plány už proto, že nemohu dopředu vědět, jestli je splním. Ale asi dokážu v lednu dát dohromady knižičku drobných prozaických věcí, tak trochu veselých, tak trochu smutných, tak trochu sentimentálních. No a do konce roku bych rád napsal svou čtvrtou knihu básní. Slíbil jsem to Františku Hrubínovi a sliby některým lidem dodržuji. Co víc? To ukáže čas.“

Vydává prózu Jedenáctý bílý kůň.

Jiří Suchý (básník a zpěvák): „V tomto roce bude dokončen film *Kdyby tisíc klarinetů*, v Semaforu uvedeme jazzovou operu (která se nebude jmenovat *Ve vaně*, jak se neustále dočítám v denním tisku, nýbrž docela jinak). Pravděpodobně natočíme s Jiřím Šlitrem další film – *Jonáš a tingl-tangl*. Kromě toho nazpívám řadu gramofonových snímků a vyjdou mi tři knihy – písničky, hry Semaforu a kniha pětadvaceti povídek pod názvem *100 povídek čili nesplněný plán*. Že přitom budu psát nové texty k písničkám, o tom nepochybuju.“

Film Kdyby tisíc klarinetů je skutečně dokončen.

Jan Werich (herec, spisovatel a dramatik): „Chtěl bych napsat několik povídek. Pro televizi několik filmů a jeden film. Byl bych rád, kdyby to dopadlo dobře a povedlo se mi to.“

Werich hraje v televizní adaptaci komedie Drahý zesnulý.

LITERATURA

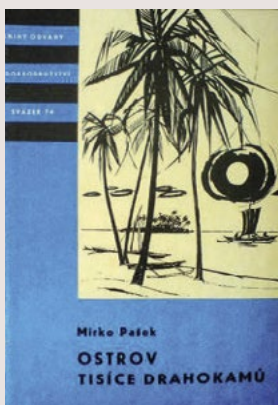
Mnoho autorů je ve své tvorbě stále ovlivněno hrůzami holokaustu z druhé světové války, ať už je prožili na vlastní kůži, či nikoli, a vznikají novely a psychologická dramata s touto tematikou. V zahraničí se daří vědeckofantastické literatuře, u nás se do tohoto žánru pouští Ludvík Souček. A v Československu se nezapomíná ani na humor, a tak třeba Bohumil Hrabal nás pozve ve svém typickém stylu na *Taneční hodiny pro starší a pokročilé*.

Za hranice známého světa nás vezme Ludvík Souček v prvním díle sci-fi trilogie ***Cesta slepých ptáků***. Touto sérií s ilustracemi Kamila Lhotáka volně navazuje na román Julese Verna *Cesta do středu Země*. Kontakt s mimozemskou civilizací nám zprostředkovává formou sbírky rozhovorů a reportáží. Příběh *Cesty slepých ptáků* se odehrává v autentické atmosféře šedesátých let 20. století. Lékař Jiří Kameník operuje islandského psychiatra Gudmundura Bjelkeho kvůli akutnímu zánětu slepého střeva. Oba muži se spřátelí a Bjelke posílá Kameníkovi jako poděkování záhadné brouky z Islandu. Oba se o ně začnou hlouběji zajímat a Kameník přijede navštívit Bjelkeho na Island. Bjelke je přesvědčen, že Island navštívil Jules Verne a že Bjelkeho dědeček mu dělal průvodce a zavedl jej do středu zeměkoule, což pak inspirovalo Verna k napsání knihy. Cesta do středu Země vede podle Bejlkeho kráterem Sneffelsu, odkud pocházejí tajemní brouci. Kameník a Bjelke se tedy vydávají společně s průvodcem Leifem Thorgunnem a fotografkou Alenou Královou do jeskyně v kráteru. Objevují zde tajemný podzemní svět, stopy mimozemské civilizace a Černou chobotnici. Tato Součkova trilogie

přispěla k rozvoji českého sci-fi žánru a zároveň otvírá otázky lidského vývoje a budoucnosti planety.

Sportovní redaktor Československého rozhlasu a spisovatel Ota Pavel se vydává také daleko, ale přece jen zůstává na zemském povrchu. V knize **Dukla mezi mrakodrapy** nás seznamuje s úspěchy slavného fotbalového klubu Dukla Praha na zámořském turné ve Spojených státech v roce 1961. Ota Pavel se tohoto turné osobně zúčastnil jako novinářský doprovod, a tak se v tomto díle mísí beletrie se sportovní reportáží. Podrobně projdeme celou „americkou cestu“ od tréninků hráčů v Central Parku přes jednotlivé zápasy až po velké finále. Za oceánem se zalíbilo i Mirko Paškovi. V dobrodružném románu pro mládež

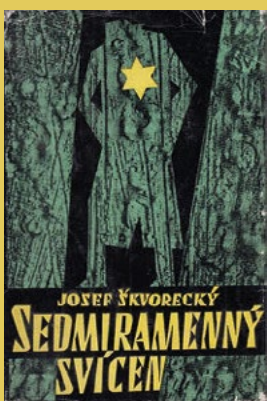

Ostrov tisíce drahokamů se přeneseme na Cejlon za dvěma chlapci, Bandalou a Tikirim. Oba pocházejí z rybářské vesnice, a protože se nechtějí smířit s osudem, že jejich život patří plantážníkovi, prchají a hledají si nový domov. Zažívají všelijaká dobrodružství i veselé příhody a potkávají nejrůznější lidi. Pomoc však nacházejí pouze u těch, kteří trpí podobně jako oni. Nakonec se chlapci vracejí zpátky do rodné vesnice rozhodnutí bojovat za svobodný život.

Do pochmurnějších témat se pouští Arnošt Lustig ve své psychologické novele **Modlitba pro Kateřinu Horovitzovou**. Inspiruje se skutečnými událostmi a celý příběh napíše během 12 dní. Líčí tragický osud skupiny židovských podnikatelů, kteří

byli zajati Němci na Sicílii během druhé světové války. Jsou deportováni do koncentračního tábora v Osvětimi. Německý důstojník jim slibuje, že je dostane do Spojených států, ovšem vyžaduje za to peníze, které mají obchodníci uloženy na švýcarských kontech. Ti navíc zaplatí i za mladou, krásnou polskou Židovku Kateřinou Horovitzovou, chtějí, aby mohla jet s nimi. Avšak postupně jim všem dochází, že se do Ameriky nedostanou a tragický konec je nevyhnutelný... Podle tohoto silného příběhu je následně v roce 1965 natočen i stejnojmenný film. Divadelní adaptace Lustigova románu pak má premiéru roku 2012 v pražském Divadle pod Palmovkou.

Tématu holokaustu se drží také Josef Škvorecký.

V povídkovém souboru **Sedmiramenný svícen** nalzáme sedm nezávislých povídek, Můj strýček Kohn, Pan doktor Strass, Pan učitel Katz, Příběh pro Rebekku, Mifinka a Bob zabiják, Příběh o Kukačce a Eine kleine jazzmusik, propojených dialogem mezi vypravěčem a jeho židovskou přítelkyní Rebekkou. Škvorecký v příbězích plných utrpení a postupného vyhlazování židovských obyvatel českého maloměsta zachycuje psychologii

nacistického útlaku v dobách okupace.

Hrůzy nacistické zvěle zažívá také chlapec Michael v knize **Mí černovlasí bratři** od Ladislava Fukse. V šesti na sebe navazujících povídkách poznáváme

Michaela a smutný příběh jeho židovských kamarádů v době okupace Československa. Zlo zde symbolizuje postava agresivního psychopatického učitele zeměpisu. Bezprostředně se nedozvídáme nic o válečných hrůzách, můžeme se však domýšlet z náznaků a metafor.